

## **РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА**

**от 29 септември 2003 година**

**за изменение на Директива 92/118/ЕИО на Съвета относно изискванията за  
колаген, предназначен за консумация от човека и отменяща Решение  
2003/42/ЕО**

*(нотифицирано под № В (2003) 3393)*

**(Текст от значение за ЕИП)**

**(2003/721/ЕО)**

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност,

като взе предвид Директива 92/118/ЕИО на Съвета от 17 декември 1992 г. относно установяване на изискванията за общественото здраве и здравето на животните, регулиращи търговията и вноса в Общността на продукти, които не са подчинени на посочените изисквания, определени в специалните правила на Общността, посочени в приложение А, глава I към Директива 89/662/ЕИО, и по отношение на патогените, посочени в Директива 90/425/ЕИО<sup>1</sup>, последно изменена с Решение 2003/42/ЕО на Комисията<sup>2</sup>, и по-специално втори параграф на член 15 от нея,

като има предвид, че:

(1) Следва да бъдат установени специфични условия за общественото здраве при приготвянето на колаген, предназначен за консумация от човека. При условие че тези условия са същите за колаген, предназначен за консумация от човека и такъв, който не е предназначен за консумация от човека, при условие че хигиенните условия също са същите, следва да бъде възможно да се произвеждат и/или съхраняват и двата типа колаген в същото предприятие.

(2) Следва да бъдат определени условията за разрешение и регистрация, за инспекция и хигиенни условия за предприятията приготвящи колаген. Определени здравни условия, съдържащи се в Директива 77/99/ЕИО на Съвета от 21 декември 1976 г. относно ветеринарно-санитарните проблеми, отразяващи се върху производството и продажбата на месни продукти и някои други продукти от животински произход<sup>3</sup>, последно изменена с Регламент (ЕО)

---

<sup>1</sup> ОВ L 62, 15.3.1993 г., стр. 49.

<sup>2</sup> ОВ L 13, 18.1.2003 г., стр. 24.

<sup>3</sup> ОВ L 26, 31.1.1977 г., стр. 85.

№807/2003<sup>4</sup>, и в Директива 93/43/ЕИО на Съвета от 14 юни 1993 г. относно хигиената на храните<sup>5</sup>, са приложими за приготвянето на колаген.

(3) В член 2.3.13.7. на Международния зоосанитарен здравен код (2001), издаден от Международното бюро по эпизоотии относно спонгиформната енцефалопатия по говедата (СЕГ) препоръчва, ако желатин и колаген се приготвят предимно от кожи с косми и кожи без косми, ветеринарните администрации следва да разрешат техния внос и транзитно преминаване през техните територии без ограничения, независимо от статута на страните-износители.

(4) По силата на Регламент (ЕО) № 999/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 г. относно установяване правила за предотвратяване, контрол и ликвидиране на някои трансмисивни спонгиформни енцефалопатии<sup>6</sup>, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1234/2003 на Комисията<sup>7</sup>, кожи с косми и кожи без косми по смисъла на Директива 92/118/ЕИО, получавани от здрави преживни животни, и колаген, извлечан от такива кожи, не са предмет на ограниченията за пускане на пазара.

(5) Научният ръководен комитет е приел становище относно безопасността на колагена на 10 и 11 май 2001 г. като е повдигнал въпроса за безопасността във връзка с трансмисивните спонгиформни енцефалопатии (по-долу наричани ТСЕ) от колаген, произведен от кожи на преживни животни.

(6) Суровината, използвана за производство на колаген, се състои главно от съединителна тъкан от кожи на говеда и сухожилия, кожа от телета, овце и свине. За да бъде гарантирана безопасността на суровината, тя трябва да бъде извлечана от животни, на които се извършва предкланична и следкланична инспекция, за да се установи, че са годни за консумация от човека. Тази суровина трябва също да бъде събирана, транспортирана, съхранявана и обработвана по възможно най-хигиеничен начин.

(7) За да се гарантира възможността за проследяване на суровината, центровете за събиране и цеховете за щавене на кожи, които възнамеряват да доставят суровината, следва да бъдат официално одобрени и регистрирани. Следва също да бъде предоставен образец на търговски документ, който да придружава суровината при транспортирането ѝ и при доставянето ѝ в центровете за събиране, в цеховете за щавене на кожи и в преработвателните предприятия за колаген.

---

<sup>4</sup> ОВ L 122, 16.5.2003 г., стр. 36.

<sup>5</sup> ОВ L 175, 19.7.1993 г., стр. 1.

<sup>6</sup> ОВ L 147, 31.5.2001 г., стр. 1.

<sup>7</sup> ОВ L 173, 11.7.2003 г., стр. 6.

(8) Необходимо е да се измени настоящият търговски документ за суровината, предназначена за производството на желатин за консумация от човека, и да бъдат взети предвид подробностите, свързани с процедурите за контрол в някои държави-членки.

(9) Следва да бъдат определени и стандарти за готовите продукти, за да се гарантира, че не са замърсени с вещества или микроорганизми, представляващи опасност за здравето на потребителя. В очакване на научната оценка на тези стандарти е необходимо временно да бъдат включени общоприети стандарти по отношение на замърсяването. Следва също да бъдат установени изискванията за опаковане, съхранение и транспортиране на готовите продукти.

(10) Необходимо е да бъдат установени специални ветеринарно-санитарни правила за вноса на колаген и суровина, предназначена за производство на колаген за консумация от човека. Следва да бъдат разработени образци на здравни сертификати, които да придружават внесените колаген и суровини, предназначени за производството на колаген за консумация от човека. Също така е необходимо Комисията да приеме условия, предлагащи еднакви гаранции, базирани на предложение, представено от трета страна.

(11) Приемането на специални правила за производство на колаген следва да не накърнява приемането на правила за профилактика и контрол на ТСЕ.

(12) Следователно, Директива 92/118/ЕИО следва да бъде съответно изменена.

(13) Решение 2003/42/ЕО измени Директива 92/118/ЕИО, считано от 30 септември 2003 г. по отношение на специфичните хигиенни условия за колаген, предназначен за консумация от човека и изискванията за удостоверяване за колаген и суровината за производство на колаген, предназначени за изпращане в Европейската общност за консумация от човека.

(14) Общността внася от трети страни суровина и колаген, включително колаген, отговарящ на някои технически изисквания, с които Общността не разполага.

(15) Обединено Кралство е поискало отлагане на прилагането на новите специфични ветеринарно-санитарни условия, за да се вземат под внимание производителите, които зависят от вноса от трети страни.

(16) Преговорите за намиране на решение на проблемите, свързани с вноса на колаген, чиято цел е да бъде разрешено този внос да продължава при пълно спазване на новите специфични ветеринарно-санитарни условия, вече могат да се считат за приключени.

(17) Необходимо е да бъде предвиден срок за приключване на административните стъпки на тези преговори, но този срок следва да бъде възможно най-кратък.

(18) В приложението към Решение 2003/42/ЕО е открита грешка, която се състои в това, че образецът на търговския документ за суровината,

предназначена за производство на колаген, неумишлено изисква печат на официален ветеринарен лекар. Грешката следва да бъде поправена.

(19) За целите на яснота, Решение 2003/42/ЕО следва да бъде отменено и заменено с настоящото решение.

(20) Мерките, предвидени в настоящото решение са в съответствие със становището на Постоянния комитет по хранителната верига и здравето на животните,

РЕШИ:

*Член 1*

Приложение II към Директива 92/118/ЕИО се изменя в съответствие с приложението към настоящото решение.

*Член 2*

Член 1 от настоящото решение се прилага от 31 декември 2003 г.

Той не се отнася за колаген, предназначен за консумация от човека, произведен или внесен преди тази дата.

*Член 3*

Решение 2003/42/ЕО незабавно се отменя.

*Член 4*

Адресати на настоящото решение са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 29 септември 2003 година.

*За Комисията*

David BYRNE

*Член на Комисията*

## *ПРИЛОЖЕНИЕ*

Глава 4 на приложение II към Директива 92/118/ЕИО се изменя, както следва:

1. Заглавието „Раздел А” се вписва преди заглавието.
2. В част VIII, точка II, подзаглавията „Предприятие за други животински продукти”, „Центрове за събиране” и „Цех за щавене на кожи”, вторият ред се замества със следния текст: „Регистрационен номер”.
3. Добавя се следния раздел Б:

### **„РАЗДЕЛ Б**

#### **СПЕЦИАЛНИ ВЕТЕРИНАРНО-САНИТАРНИ УСЛОВИЯ ЗА КОЛАГЕН, ПРЕДНАЗНАЧЕН ЗА КОНСУМАЦИЯ ОТ ЧОВЕКА**

##### **I. Обща част**

1. Настоящия раздел определя условията за пускането на пазара и вноса на колаген, предназначен за консумация от човека.
2. За целите на настоящия раздел следва да бъдат прилагани дефинициите „кожи с косми и кожи без косми” и „щавене” в Раздел А.

Прилагат се също следните дефиниции:

- а) „колаген” означава продукт на протеинова основа, извлечан от кожа и сухожилия на животни, включително кости само в случай на свине, домашни птици и риба, произведени чрез използване на метода установен в част V по-долу.
  - б) „колаген предназначен за консумация от човека” означава колаген предназначен за консумация или като храна, или включен в състава или като обвивка на храна или продукт, който ще бъде консумиран от човека.
3. Колагенът, предназначен за консумация от човека, следва да отговаря на условията в части от II до X по-долу.

##### **II. Предприятия произвеждащи колаген**

Колагенът, предназначен за консумация от човека идва от предприятия, които отговарят на условията в част I на раздел А.

##### **III. Суровини и предприятия, които ги доставят**

1. За производство на колаген, предназначен за консумация от човека, могат да бъдат използвани следните суровини:

- а) кожи с косми и кожи без косми от преживни животни, отглеждани във ферми;
  - б) свинска кожа, кости и черва;
  - в) кожи и кости на домашни птици;
  - г) сухожилия;
  - д) кожа от дивеч; и
  - е) кожа и кости на риби.
2. Употребата на кожи с косми и кожи без косми, които следва да бъдат подложени на щавене, е забранена.
3. Суровините отговарят на следните изисквания:
- за суровините, изброени в параграф 1, букви а)- г) по-горе, се прилагат изискванията установени в параграф 4 от част II на Раздел А;
  - за суровините, посочени в параграф 1, буква д) по-горе, се прилагат изискванията посочени в параграф 5 от част II на раздел А;
  - за суровините, посочени в параграф 1, букви а) - д) по-горе, се прилагат изискванията, установени в параграф 6 от част II на раздел А, с изключение на това, че от предприятия, в които се отделя мазнина от костите на преживни животни, не може да бъде получавана никаква суровина; и
  - за суровината, посочена в параграф 1, буква е), се прилагат изискванията установени в параграф 7 от част II на раздел А.
4. Центровете за събиране на колаген и цеховете за щавене на кожи, доставящи суровината за производство на колаген, предназначен за консумация от човека, следва да имат специално разрешение за тази цел, и да са регистрирани от компетентните органи, както и да отговарят на изискванията посочени в параграф 8 от част II на раздел А.

#### **IV. Транспортиране и съхранение на суровината**

1. Транспортирането и съхранението на суровината, предназначена за производство на колаген, се извършва в съответствие с част III на раздел А.
2. По време на транспортирането и при доставката в събирателните центрове, в цеховете за щавене на кожа и предприятията за преработка на колаген, суровините трябва да бъдат придружени от търговски документ в съответствие с образеца, установен в част IX на настоящия раздел.

## **V. Производство на колаген**

1. Колагенът трябва да бъде произведен чрез процес, който да гарантира, че суровината е подложена на обработка, включваща измиване, регулиране на рН чрез използване на киселина или основа с последващи едно или няколко изплаквания, филтриране и пресоване; или чрез същият процес, одобрен от Комисията след консултация със съответния научен комитет.
2. След подлагане на процеса, посочен в параграф 1 по-горе, колагенът може да премине през процес на сушене.
3. Колаген, който не е предназначен за консумация от човека, може да бъде произведен и съхранен в същото предприятие с колагена за консумация от човека, само ако е произведен и съхранен при условията, установени в настоящия раздел.
3. Забранява се използването на консерванти, различни от тези, които са разрешени от законодателството на Общността.

## **VI. Готови продукти**

Следва да бъдат проведени подходящи мерки, включително и тестове, за да се гарантира, че всяка производствена партида колаген отговаря на микробиологични критерии и на критериите за съдържание на остатъци, установени в част V на раздел А, а когато е необходимо да се постигнат желани продукти, като например произведени на базата на колаген черва, не се прилагат ограничения за влага и пепел.

## **VII. Опаковка, съхранение и транспортиране**

1. Колагенът, предназначен за консумация от човека, трябва да бъде опакован, пакетирен, съхранен и транспортиран при задоволителни хигиенни условия, и по-специално, да отговаря на условията установени в параграф 1 от част VI на раздел А.
2. Амбалажът и опаковките, съдържащи колаген, трябва да носят знак за идентификация, на който да са посочени подробностите, изброени в първо тире от параграф 2 от част VI на Раздел А и да съдържат текста „Колаген годен за консумация от човека”, датата на приготвянето и номера на партидата.
3. По време на транспортирането колагенът трябва да бъде придружен от търговски документ, в съответствие с член 3А, параграф 9, буква а) от Директива 77/99/ЕИО, на който да е изписан текста „Колаген годен за

консумация от човека”, както и датата на производство и номера на партидата.

#### **VIII. Внос от трети страни на колаген и на суровини, предназначени за производство на колаген за консумация от човека**

1. Държавите-членки разрешават вноса в Общността на колаген, предназначен за консумация от човека, само ако колагенът:
  - а) идва от трети страни, изброени в част XIII на приложението към Решение 94/278/ЕО на Комисията<sup>1</sup>;
  - б) идва от предприятия, отговарящи на условията установени в част II на настоящия раздел;
  - в) е произведен от суровина, която отговаря на изискванията на части III и IV на настоящия раздел;
  - г) е произведен в съответствие с условията, установени в част V на настоящия раздел;
  - д) отговаря на критериите, посочени в част VI и на условията за опаковане, пакетиране, съхранение и транспортиране, определени в част VII, точка 1 на настоящия раздел;
  - е) съдържа върху амбалажа и опаковката знак за идентификация, посочващ подробностите, уточнени в шесто тире от част VIIA на раздел А, и
  - ж) е придружен от ветеринарно-санитарен сертификат, съответстващ на образца, установен в част X а) на настоящия раздел.
2. Държавите-членки разрешават вноса в Общността на суровините, посочени в част III, точка 1 от настоящия раздел, за производство на колаген предназначен за консумация от човека, само ако:
  - а) колагенът идва от трети страни, изброени в Решение 79/542/ЕИО на Съвета<sup>1</sup> или в Решение 94/85/ЕО на Комисията<sup>2</sup>, или в Решение 94/86/ЕО<sup>3</sup>, или в Решение 97/296/ЕО на Комисията<sup>4</sup>, ако е необходимо, и

---

<sup>1</sup> ОВ L 120, 11.5.1994 г., стр. 44.

<sup>1</sup> ОВ L 146, 14.6.1979 г., стр. 15.

<sup>2</sup> ОВ L 44, 17.2.1994 г., стр. 31.

<sup>3</sup> ОВ L 44, 17.2.1994 г., стр. 33.

- б) всяка пратка от суровината е придружена от ветеринарно-санитарен сертификат, отговарящ на образца, посочен в част X б) на настоящия раздел.
3. Ветеринарно-санитарен сертификат, посочен в точки 1ж) и 2 б) по-горе, следва да се състои от един лист, който да е попълнен на най-малко един официален език на държавата-членка по местоназначение
4. Комисията може да признае, в съответствие с процедурата, описана в член 18, ветеринарно-санитарните мерки, приложени от трета страна за производство на колаген, предназначен за консумация от човека, за предоставящи същите гаранции като тези, предложени за пускането на пазара на колаген, ако съответната трета страна представи обективно доказателство в това отношение. Когато Комисията признае наличието на такова съответствие, тя следва да приеме условията, определящи вноса на колаген за консумация от човека, в съответствие със същата процедура.

### **IX. Образец на търговски документ**

#### **за суровина, предназначена на производство на колаген за консумация от човека**

Номер на търговския документ:

.....

#### **1. Идентификация на суровината**

Вид (например кожи с косми и кожи без косми): .....

Животински вид (например говеда, свине): .....

Нето тегло (kg): .....

Идентификационен знак (палет или контейнер): .....

#### **2. Произход на суровината**

- *Кланица*

Адрес на предприятието: .....

.....

Номер на ветеринарното разрешително/регистрационен номер:

.....

- *Транжорна*

Адрес на предприятието: .....

---

<sup>4</sup> ОВ L 122, 14.5.1997 г., стр. 21.

.....

Номер на ветеринарното разрешително/регистрационен номер:

.....

- *Месопреработвателно предприятие*

Адрес на предприятието: .....

.....

Номер на ветеринарното разрешително/регистрационен номер:

.....

- *Друго предприятие за производство на животински продукти*

Адрес на предприятието: .....

.....

Регистрационен номер: .....

- *Предприятие за дивеч*

Адрес на предприятието: .....

.....

Номер на ветеринарното  
разрешително:.....

- *Предприятие за рибни продукти*

Адрес на предприятието: .....

.....

Номер на ветеринарно разрешително/регистрационен номер:

.....

- *Събирателни центрове*

Адрес на предприятието: .....

.....

Регистрационен номер:

.....

- *Цех за щавене на кожи*

Адрес на предприятието: .....

.....

Регистрационен номер: .....

- *Магазин за продажба на дребно*

Адрес: .....

.....

1. *Помещения, които са в непосредствена близост до пунктове за продажба, където се извършва разфасоване и съхранение на месо, включително птиче месо, с цел директното снабдяване на крайния потребител.*

Адрес: .....

### **3. Местоназначение на суровината**

Наименование на събирателния център/цеха за щавене на кожи/предприятие за производство на колаген<sup>1</sup>, където се изпраща суровината:

.....

Адрес: .....

### **4. Декларация**

Аз, долуподписаният (долуподписаната), заявявам, че съм прочел(а) и разбрал(а) разпоредбите на глава 4, раздел Б, части III и IV на приложение II към Директива 92/118/ЕИО, и че:

- описаните по-горе кожи с косми и кожи без косми от преживни животни, отглеждани във ферми, кости, свински кожи и сухожилия, са получени от животни, които са заклани в кланица, и при извършения предкланичен и следкланичен преглед е установено, че трупове им са годни за консумация от човека,
- и/или<sup>1</sup>
- описаните по-горе кожи с косми и кожи без косми от дивеч, са получени от отстреляни животни, чиито трулове се считат за годни за консумация

---

<sup>1</sup>

<sup>1</sup> Ненужното се зачерква.

от човека след проверките, посочени в член 3 от Директива 92/45/ЕИО на Съвета (ОВ L, 268, 24.9.1992 г, стр. 15) и/или<sup>1</sup>

- описаните по-горе рибни кожи и кости идват от предприятия за производство на рибни продукти за консумация от човека или са регистрирани в съответствие с Директива 91/493/ЕИО на Съвета (ОВ L 268, 24.9.1991 г., стр. 15)<sup>1</sup>.

Съставено в ..... на .....

(място)

(дата)

.....

(Подпис на собственика на предприятието и/или негов/неин представител<sup>2</sup>)

.....

(име с главни букви)

---

<sup>2</sup> Подписът трябва да е с различен цвят от цвета на печатния текст.

## **X (a) Образец на ветеринарно-санитарен сертификат**

за колаген, предназначен за изпращане в Европейската общност за консумация  
от човека

*Забележка за вносителя: Настоящият сертификат е само за ветеринарни  
цели и трябва да придружава пратката до нейното  
пристигане до граничния инспекционен ветеринарен  
пункт.*

Референтен номер на ветеринарно-санитарния сертификат:

.....

Страна по местоназначение: .....

Страна износител: .....

Отговорно министерство: .....

Отдел издаващ сертификата: .....

### **1. Идентификация на колагена**

Вид на продуктите: .....

Животински вид и вид на използваните суровини (например кожи с косми  
кожи без косми от говеда):

.....

Дата на производство: .....

Вид опаковка: .....

Брой опаковки: .....

Гарантиран срок за съхранение: .....

Нето тегло (kg): .....

Адрес(и) и регистрационен номер(а) на одобреното и регистрирано  
предприятие(я): .....

.....

### **2. Местоназначение на колагена**

Колагенът ще се изпраща от:

.....

(място на товарене)

до: .....

(страна и място по местоназначение)

със следните транспортни средства<sup>1</sup> : .....

Име и адрес на изпращача: .....

.....

Име и адрес на получателя: .....

.....

### 3. Здравна атестация

Аз, долуподписаният, заявявам, че съм запознат с разпоредбите на раздел Б на глава 4 на приложение II към Директива 92/118/ЕИО и потвърждавам, че описаният по-горе колаген:

- идва от предприятия, отговарящи на условията, установени в част II на този раздел;
- е произведен от суровини, които отговарят на условията на части III и IV на този раздел;
- е произведен в съответствие с част V на този раздел; и
- съответства на условията в части VI и VII, точка 1 на този раздел.

Съставено в ..... на .....

(място)

(дата)

.....

(подпис на официален ветеринарен лекар<sup>2</sup>)

.....

(име с печатни букви)

Печат на официалния

\_\_\_\_\_

<sup>1</sup> Посочете името или регистрационния номер (за вагони и камиони), номера на полета (за самолет) или името (за кораб). Тази информация се актуализира в случай на разтоварване и повторно товарене.

<sup>2</sup> Подписът и печатът трябва да са с различен цвят от цвета на печатния текст.

ветеринарен лекар

**X(б) Образец на ветеринарно-санитарен сертификат**

**за суровина, предназначена за изпращане към Европейската общност за  
производството на колаген за консумация от човека**

*Забележка за вносителя: настоящият сертификат е предназначен само за  
ветеринарни цели и следва да придружава пратката  
до пристигането ѝ до граничния инспекционен  
ветеринарен пункт.*

Референтен номер на ветеринарно-санитарния сертификат:

.....

Страна по местоназначение: .....

Страна износител: .....

Отговорно министерство: .....

Отдел издаващ сертификата: .....

**1. Идентификация на суровината**

Животински вид и естество (например кожи с косми и кожи без косми от  
говеда, кожи от свине):

.....

Дата на производство: .....

Вид на опаковката:

.....

Брой на опаковките: .....

Гарантиран срок за съхранение: .....

Нето тегло (kg): .....

**2. Произход на суровината**

Адрес(и) и регистрационен номер(а) на одобреното и регистрирано  
производствено предприятие(я): .....

.....

### 3. Местоназначение на суровината

Суровината се изпраща от: .....

(място на товарене)

до: .....

(страна и място по местоназначение)

чрез следните транспортни средства<sup>1</sup>: .....

Име и адрес на изпращача: .....

.....

Име и адрес на получателя: .....

.....

### 4. Здравна атестация:

Аз, долуподписаният официален ветеринарен лекар заявявам, че съм запознат с разпоредбите на глава 4, раздел Б на приложение II към Директива 92/118/ЕИО и удостоверявам, че описаната по-горе суровина съответства на изискванията на част III от този раздел, и по-специално че:

- описаните по-горе кожи с косми и кожи без косми от преживни животни, отглеждани във ферми, кости, свински кожи и сухожилия, са получени от животни, които са заклани в кланица, и при извършения предкланичен и следкланичен преглед е установено, че трупове им са годни за консумация от човека<sup>2</sup>,
- кожи с косми и кожи без косми от едър и дребен дивеч, описани по-горе, получени от убити животни, чиито трупове са обявени за годни за консумация от човека след направените инспекции, определени в член 3 от Директива 92/45/ЕИО на Съвета и/или<sup>2</sup>

---

<sup>1</sup> Посочете наименованието или регистрационния номер (за вагони и камиони), номера на полета (за самолет) или името (за кораб). Тази информация следва да бъде актуализирана при разтоварването или преди повторното товарене.

<sup>2</sup> Ненужното се зачерква.

<sup>3</sup> Подписът и печатът трябва да са с различен цвят от цвета на печатния текст.

- описаните по-горе кожи и кости от риби, получени от предприятия за производство на рибни продукти за консумация от човека, одобрени за износ<sup>2</sup>.

Съставено в: ..... на .....

(място)

(дата)

.....

(подпис на официалния ветеринарен лекар<sup>2</sup>)

.....

(името с главни букви)

Печат на официален

ветеринарен лекар<sup>3</sup>

\_\_\_\_\_

<sup>3</sup> Подписът и печатът трябва да са с различен цвят от цвета на печатния текст.